

Sygn. akt VIII Pz 79/18

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sędziowie: SSO Małgorzata Andrzejewska

SSR del. Anna Capik – Pater

po rozpoznaniu sprawy w dniu 10 października 2018 w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie R. S., A. S., P. Z., P. O.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w J.

o rekompensatę za utracony deputat węglowy

na skutek zażalenia powodów: R. S., A. S.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 7 czerwca 2018 sygn. akt VI P 752/17

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie

(-) SSO Małgorzata Andrzejewska	(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek	(-) SSR del. Anna Capik-Pater
Sędzia	Przewodniczący	Sędzia

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 7 czerwca 2018r., sygn. akt VI P 752/17, Sąd Rejonowy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. oddalił powództwo R. S., A. S., P. Z. i P. O. przeciwko (...) S.A. w J. o rekompensatę z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla. W punktach 5 – 8 wyroku zasądził od każdego z ww. powodów na rzecz pozwanej po 500 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że o kosztach zastępstwa procesowego orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. zasądzając część od powodów jako przegrywających w sprawie jedynie część kosztów zastępstwa procesowego. Sąd Rejonowy miał na uwadze z jednej strony fakt, że sprawa ma charakter precedensowy, bowiem przedmiot sporu wynika ze stosunkowe „nowej” ustawy i powodowie mogli być subiektywnie przekonani o zasadności swojego roszczenia. Z drugiej jednak strony powodowie byli reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika, który – jak podniósł pełnomocnik strony

pozwanej – mógł oszacować ryzyko procesowe. Powodowie, jak każda strona wnosząca pozew do Sądu, musieli zatem liczyć się z faktem, że w razie przegrania procesu będą zobowiązani pokryć koszty zastępstwa procesowego strony pozwanej, która wdała się w spór, a która ostatecznie wygrała sprawę i już na etapie odpowiedzi na pozew domagała się zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Powodowie R. S. i A. S., reprezentowani przez radcę prawnego, wnieśli zażalenie na postanowienie dotyczące kosztów (pkt 5-6) wyroku z dnia 7 czerwca 2018r. sygn. akt VI P 752/17, domagając się zmiany zaskarżonego postanowienia o kosztach poprzez nieobciążenie ich kosztami.

W uzasadnieniu zażalenia pełnomocnik powodów wskazał, że byli oni przekonani o posiadaniu uprawnienia do rekompensaty, przyjęto ich wnioski, a czas na wniesienie odwołania wynosił 14 dni, co obligowało każdego kto złożył wniosek o rekompensatę do wszczęcia procesu. Podkreślił, że przyjęty sposób dochodzenia prawa wykluczał jakikolwiek element wcześniejszego przykładu, interpretacji przepisów czy ugruntowanego orzecznictwa, zaś obarczanie odpowiedzialnością za dochodzenie postrzeganego jako słusznie przysługujące uprawnienie, nawet subiektywnie, nie może obciążać powodów „karą” w postaci kosztów zastępstwa procesowego na poziomie 500 zł. Dodał, że nie bez znaczenia pozostaje fakt, że przyjęta konstrukcja odwołania zbliża to postępowanie do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, które przewidują inną skalę obciążeń w przypadku złożenia „nieuzasadnionego” odwołania i jego oddalenia.

Sąd Okręgowy w Gliwicach zważył:

Zażalenie powodów R. S. i A. S. nie zasługuje na uwzględnienie.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy obszernie i rzeczowo uzasadnił rozstrzygnięcie o kosztach zastępstwa procesowego.

W przedmiotowej sprawie, przy wartości przedmiotu sporu powyżej 5.000 zł (wartość przedmiotu sporu wynosiła 10.000 zł), koszty zastępstwa procesowego strony pozwanej ustalone w oparciu o § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804 ze zm.) wynoszą 1.800 zł.

Sąd Rejonowy wydając zaskarżone orzeczenie zastosował art. 102 k.p.c. (co zresztą powołał w uzasadnieniu) i pomimo przegranego procesu, obciążył powodów jedynie częścią kosztów zastępstwa procesowego strony pozwanej, tj. po 500 zł od każdego powoda.

Orzeczenie to jest uzasadnione, gdyż jak słusznie podkreślił w uzasadnieniu Sąd Rejonowy, art. 102 znajduje zastosowanie w drodze wyjątku i nie może być interpretowany rozszerzająco. Podstawową regułą regulującą zasady ponoszenia kosztów procesu jest bowiem zasada odpowiedzialności za wynik procesu zawarta w art. 98 k.p.c.

Art. 102 k.p.c. daje Sądowi możliwość całkowitego lub częściowego odstąpienia od obciążania strony przegrywającej kosztami procesu. Sąd nie jest zobligowany do zastosowania tego przepisu, a jedynie ma taką możliwość, po rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy. Sądy posiadają swobodę kształtowania orzeczeń o kosztach procesu, a więc i kosztach zastępstwa procesowego, samodzielnie decydują czy na gruncie konkretnej sprawy zachodzą owe "szczególne okoliczności" o jakich mowa w powoływanym wyżej przepisie, pozwalające na odstąpienie od obciążania strony przegrywającej kosztami postępowania.

Jak wskazał Sąd Najwyższy „zastosowanie przez sąd art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu jak i fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego” (postanowienie z 14 stycznia 1974r., II

CZ 223/73, LEX nr 7379, postanowienie Sądu Najwyższego z 13 października 1976r. sygn. IV Pz 61/76, LEX nr 7856, postanowienie Sądu Najwyższego z 16 lutego 1981r. sygn. IV Pz 11/81, LEX nr 8307).

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji prawidłowo zasądził od powodów część kosztów zastępstwa procesowego w kwocie po 500 zł.

Sąd Rejonowy słusznie zwrócił uwagę na fakt, iż powodowie mogli być subiektywnie przekonani o zasadności swojego roszczenia w związku z tym, że przedmiot sporu wynika z przepisów wprowadzonych stosunkowo niedawno.

Jednocześnie rację ma Sąd Rejonowy, iż powodowie byli reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, który mógł oszacować ryzyko procesowe. Niewątpliwie zwiększało to ich wiedzę prawniczą w niniejszej sprawie i pozwalało na lepszą ocenę szans wygrania procesu oraz wiedzę na temat konsekwencji jego przegrania.

W ocenie Sądu Okręgowego całkowicie chybione są twierdzenia pełnomocnika powodów, zgodnie z którymi „obarczenie odpowiedzialnością za dochodzenie postrzeganego jako słusznie przysługujące uprawnienie, nawet subiektywnie, nie może obciążać powodów „karą” w postaci kosztów zastępstwa procesowego na poziomie 500 zł”. Należy podkreślić, że z istoty każdego postępowania procesowego wynika jego sporność i zwykle niepewność rozstrzygnięcia, a każda strona wnosząca pozew jest z reguły przekonana o słuszności swoich żądań i konieczności wystąpienia do sądu. Zatem subiektywne przekonanie o słuszności żądania nie jest z pewnością okolicznością przesądzającą o zastosowaniu całkowitego odstąpienia od obciążania kosztami z art. 102 k.p.c. – w przeciwnym razie art. 102 k.p.c. miałyby zastosowanie w każdej sprawie, w której powództwo zostałoby oddalone.

Dodać również należy, że powodowie mimo posiadania fachowego pełnomocnika nie wykazali w toku postępowania przed Sądem Rejonowym faktów dotyczących złej sytuacji majątkowej lub życiowej, która uzasadniałaby całkowite zwolnienie z ponoszenia kosztów sądowych.

Zdaniem Sądu Okręgowego zasądzona od powodów kwota kosztów zastępstwa procesowego wynosząca po 500 zł od każdego z powodów jest uzasadniona i adekwatna w okolicznościach przedmiotowej sprawy.

Reasumując należy z całą stanowczością podkreślić, że Sąd Rejonowy rozważył wszystkie powyższe okoliczności i wbrew twierdzeniu strony powodowej, uwzględnił je w swoim rozstrzygnięciu, biorąc pod uwagę charakter roszczenia i sytuację powodów, i stosując art. 102 k.p.c. obciążył powodów jedynie częścią kosztów zastępstwa procesowego strony pozwanej.

W ocenie Sądu odwoławczego, brak jest podstaw do odstąpienia od obciążania powodów kosztami zastępstwa procesowego w całości.

Z powyższych względów, wobec braku podstaw do uwzględnienia zażalenia należało orzec jak w sentencji na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

(-) SSO Małgorzata Andrzejewska	(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek	(-) SSR del. Anna Capik-Pater
Sędzia	Przewodniczący	Sędzia